

יבוא, יצוא ומה שביניהם

סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

רק בעל הטובין רשאי להגיש תביעה להשבת התפוס

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, ירדן ברוך

רקע:

בסקירה זו נתאר את החלטת בית המשפט השלום, אשר דחה תביעה אשר הוגשה על ידי יבואן לקבלת פיצוי בשווי משלוח אשר נתפס ונמכר. בית משפט השלום בירושלים דחה את תביעת היבואן, תוך שהוא קובע כי היבואן לא היה בעל הטובין, אלא שימש כמעין "איש קש" עבור אחר. מכאן, שהוא אינו יכול לעתור להחזרת התפוס (או לקבל את שוויו).

עובדות המקרה:

בשנת 2012 הגיש התובע רשימון יבוא, במסגרתו הצהיר כי הטובין המיובאים הם יריעות פוליאטילן (ניילון נצמד) אשר יובאו לישראל ליבוא תעשייתי. עוד הוא הצהיר כי ערכם של הטובין הוא כ-0.7\$ לכל 1 ק"ג של הטובין. מאחר וטובין אלה מיובאים באופן קבע דרך מעבר הגבול, במחיר גבוה יותר באופן משמעותי (1.155\$ לק"ג), התעורר חשדם של עובדי המכס, אשר פתחו בחקירה. במהלך החקירה נחקר התובע, אשר הודה כי לא הוא הזמין את הטובין, לא שילם עבור הטובין ושיעד הסחורה הוא לשטחי הרשות הפלסטינאית כאשר הוא שימש כ"מתווך" תמורת תשלום עמלה של 20%. לנוכח ממצאי החקירה, הטובין נתפסו, חולטו ובשלב מאוחר יותר, נמכרו.

טענות הצדדים:

רשות המיסים טענה כי היות שהוגשו הצהרות כוזבות בדבר זהותו של היבואן, יש לדחות את התביעה על הסף וזאת היות והתובע אינו בעל הטובין, ולפי הוראות פקודת המכס, רק בעל הטובין יכול לעתור בדבר החזרת הטובין או קבלת תמורתם. טענה נוספת אשר העלתה רשות המיסים הינה כי לא הוגשה דרישה כדין להחזרת הטובין על ידי "בעל הטובין" ולפיכך הטובין הפכו למוחרמים וזאת לפי הוראות פקודת המכס, הקובעות כי בהיעדר דרישה של בעל הטובין יש לראות בטובין כמוחרמים. מנגד, טען התובע כי הוא אכן בעל הטובין, כי מחיר הטובין הוצהר כדין, וכי רשות המיסים פעלה שלא כדין בעת שמכרה את הטובין המוחרמים טרם הגשת התביעה.

הדין המשפטי:

בית המשפט קבע כי ממצאי החקירה עולה בבירור כי התובע אינו בעל הטובין וכי יבואן משכם הוא בעל הטובין כאשר התובע שימש כ"איש קש" בתמורה לעמלה של 20% מרווחי מכירת הטובין. לאור האמור, קבע בית המשפט כי התובע לא יכול היה לעתור להחזרת הטובין אליו ואף אינו יכול לתבוע את שוויים. בעניין טענת המכס כי הטובין הפכו למוחרמים, היות ובעל הטובין לא הגיש הודעה, קבע בית המשפט כי אם התובע אינו בעל הטובין, אז לא מן הנמנע כי בעל הטובין לא קיבל הודעה כנדרש על דבר תפיסת הטובין וכי בכך נמנעה ממנו האפשרות לתבוע בבית המשפט את החזרתם או פיצוי חלף החזרתם. במצב זה, נפל לכאורה פגם בהליכי התפיסה, החילוט או ההחרמה והמכירה, אשר עשויים להצדיק פיצוי מתאים. יחד עם זאת, בית המשפט קבע כי הוא אינו נדרש להכריע בסוגיה וכי משנקבע שהתובע אינו בעל הטובין, הרי שדי בכך לדחות את התביעה.

[ת"א (שלום ירושלים) 46962-04-13 מגאדלה נ' רשות המיסים בישראל - מכס מעברים, פסק-דין מיום 20.11.16, השופטת תמר בר-אשר צבן (ב"כ התובע עו"ד מיכאל עטיה, ב"כ רשות המיסים עו"ד חוי טוקר מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי))]

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.